

Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ

**БАРНОМАИ
ИНТИШОРИ МАЪЛУМОТ БАРОИ ОММАИ
ВАСЕЪ ДАР БОРАИ НАҚШИ НИЗОМИ
СУҒУРТАИ ПАСАНДОЗҲОИ ШАХСОНИ ВОҚЕӢ**

Душанбе - 2020

**Барномаи
интишори маълумот барои оммаи васеъ дар бораи нақши
низми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ**

Барномаи интишори маълумот барои оммаи васеъ дар бораи нақши низми суғуртаи пасандозҳо (минбаъд – Барнома) мутобиқи моддаҳои 5, 6 ва 35-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ”, стратегия ва дигар санадҳои меъёрии Хазинаяи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ (минбаъд - Хазина) таҳия гардида, он маҷмӯи чорабиниҳо дар самти пешбурди корҳои таблиғотию ташвиқотӣ аз ҷониби Хазина баҳри таҳкими боварии аҳоли ба низми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян менамояд.

Иттилоотонӣ ва огоҳонии ҷомеа оид ба моҳият ва нақши низми суғуртаи пасандозҳо яке аз самтҳои асосии фаъолияти Хазина ҳамчун ниҳоди низомташкілкунанда ба ҳисоб меравад. Мақсади асосии Барнома аз паҳнсозии маълумот, огоҳонӣ ва ташкили корҳои фаҳмондадиҳӣ ба аҳли ҷомеа оид ба нақши низми суғуртаи пасандозҳо, афзалиятҳо ва маҳдудиятҳои он, инчунин баланд бардоштани сатҳи саводнокии молиявии аҳоли иборат мебошад.

Тавре таҷриба нишон медиҳад, афзоиши сатҳи хавфҳо, бадшавии сифати дороиҳо ва мушкилии муваққатии пардохтпазирии ташкилотҳои қарзӣ метавонад боиси иҷро нагардидани уҳдадориҳои ташкилотҳои қарзӣ дар назди пасандоздорон гардад. Дар навбати худ ҳолати мазкур ба нобоварии пасандоздорон ҷиҳати бехатарии маблағҳои худ ва ташвишу мароқи онҳо барои яқубора бозпас гирифтани пасандозҳо ва билохир ба вазъи номуътадили ташкилоти қарзӣ оварда расонида, ба вазъи суботи молиявӣ ва низми бонкӣ хавфҳо ва пайомадҳои манфӣ дошта бошад.

Дар мавриди суст ва нокифоя будани сатҳи огоҳонӣ ва иттилоотнокии аҳли ҷомеа дар бораи хусусиятҳои низоми суғуртаи пасандозҳо, эҳтимолияти зиёд гардидани шиддати иҷтимоӣ байни пасандоздорон ҳангоми ба вуқӯъ омадани ҳолатҳои суғуртавӣ бамаротиб меафзояд.

Дар ин раванд, мавҷудияти низоми хуб фаъолияткунандаи суғуртаи пасандозҳо, барои пешгирӣ намудани чунин ҳолатҳо зарур буда, он ба устувории вазъи низоми молиявӣ ва коҳиш додани шиддати иҷтимоӣ байни аҳоли таъсири мусбӣ мерасонад.

Бо назардошти он, ки низоми суғуртаи пасандозҳо шахсони воқеӣ шумораи бештари пасандоздоронро (зиёда аз 94 фоиз) ҳимоя менамояд, мизочон дар сурати доштани маълумот пурра оид ба пардохти ҷубронпулӣ, барои бозпас гирифтани пасандозҳо, ки он боиси бад гардидани ҳолати ташкилоти қарзӣ мегардад, мароқ зоҳир наменамоянд.

Бинобар ин, барои таъмини самаранокии фаъолияти низоми суғуртаи пасандозҳо бағоят муҳим аст, ки ба аҳли ҷомеа ва бахусус пасандоздорон пайваста дар бораи афзалиятҳо ва хусусиятҳои суғуртаи пасандозҳо, аз ҷумла оид ба фаъолият, ваколат ва вазифаҳои Ҳазина, сатҳи фарогирии суғуртаи пасандозҳо, андозаи ҷубронпулӣ ва маблағгузориҳои Ҳазина, интишори маълумоти дуруст ва дақиқ ба пасандоздорон ҳангоми фарорасии ҳолатҳои суғуртавӣ, тартиби пардохти ҷубронпулӣ, масъалаҳои шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ, маълумоти муътамад ва кофӣ расонида шавад.

Яке аз принципҳои асосии (Принтсипи 10 – Иттилоотонии Ҷомеа) Асотсиатсияи байналмилалии суғуртакунандагони пасандозҳо (IADI) низ чунин далолат мекунад: «Бо мақсади ҳимояи пасандоздорон ва мусоидат ба суботи молиявӣ зарур аст, ки ҷомеа мунтазам оид ба бартариятҳо ва маҳдудиятҳои низоми суғуртаи пасандозҳо хабардор карда шавад.»

Дар ин робита, афзалиятҳои фаъолияти низоми суғуртаи пасандозҳо бояд мунтазам ва ба таври доимӣ аз ҷониби ниҳоди ваколатдори кишвар, яъне Ҳазина мавриди барномарезӣ, интишор ва паҳнсоӣ қарор дода шавад, то ин ки эътимоднокии фаъолияти худӣ Ҳазина ва низоми суғуртаи пасандозҳои шахсонӣ воқеӣ таъмин карда шавад.

Вобаста ба ин, Барномаи мазкур хосатан ҷиҳати баланд бардоштани самаранокии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсонӣ воқеӣ ва таҳкими боварии аҳоли ба низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон омода карда шуда, дар он вазифаҳои асосии зерин муайян шудаанд:

1. Муайян намудани аудиторияи мақсаднок ва каналҳои иртиботӣ (коммуникатсионӣ) барои паҳн кардани маълумот дар бораи Ҳазина;

2. Таҳия намудани маводҳои иттилоотӣ барои ҳар як канали иртиботӣ;

3. Таҳия намудани нақша оид ба паҳнсоии маълумот тавассути ҳар як канали иртиботӣ ва пешниҳод намудани маводҳо мувофиқан ба ҳар як канали иртиботӣ;

4. Гузаронидани мониторинг ва таҳлили самаранокии каналҳои иртиботӣ;

5. Муайян кардан ва ба нақша гирифтани захираҳои (бучети) мувофиқ барои амалигардонии Барнома.

Баҳри самаранокии татбиқи Барнома муайян намудани аудиторияи мақсаднок, яъне гуруҳи шахсоне, ки муҳтавои Барнома ба онҳо равона гардидааст, аҳамияти аввалиндараҷа дорад.

Қайд намудан зарур аст, ки яке аз аудиторияҳои асосии мақсаднок ин пеш аз ҳама ташкилотҳои қарзӣ, ки ҳамчун узви низоми суғуртаи пасандозҳои шахсонӣ воқеӣ масъулиятро бар дӯш доранд, мебошанд. Бахусус, аз дараҷаи омодагии

кормандони фронт-офис ё шӯъбаҳои амалиёти ташкилотҳои қарзӣ вобастагии зиёд дорад, зеро онҳо бевосита бо мизоҷони потенциали ва пасандоздорон дар фаъолияти ҳаррӯзаи худ робита доранд. Барномаи мазкур дар ин самт таълими пеш аз ҳама чунин аудиторияро пешбинӣ менамояд, то ин ки онҳо тавонанд ба мизоҷони худ оид ба суғуртакунии пасандозҳо маълумот ва ба саволҳои дахлдори онҳо посухи мушаххас диҳанд. Аз ҷумла, ташкилотҳои қарзӣ бояд ҳавасманд бошанд, ки ба таври фаъол муштариёро оиди узвияти худ дар Ҳазина, оиди намудҳои пасандозҳои суғурташаванда, андозаи ҷубронпулӣ ва дигар ҷабҳаҳои марбути саривақт хабардор намоянд.

Бояд онро ба инобат гирифт, ки гуруҳҳои аудиториявӣ бояд қишри васеъро фаро гирифта, вобаста ба вазъи низоми бонкӣ ва ваколатҳои Ҳазина метавонад гуногун бошад ва тағйир ёбад.

Бо назардошти ин, дар Барномаи мазкур гуруҳ ва зергуруҳҳои зерини аудиторияи мақсаднок муайян шудаанд:

1. Аҳли васеи омма, табақаҳои гуногуни аҳоли (масалан, кормандони ташкилотҳо, хонандагони синфҳои болои мактабҳои миёна, донишҷӯён, нафақахӯрон, ассотсиатсияҳои гуногун, мизоҷони потенциали);
2. Пасандоздорони ташкилотҳои қарзӣ;
3. Ташкилотҳои қарзӣ – узви Ҳазина (кормандони фронт-офисҳо/шӯъбаҳои амалиётӣ, мутахассисоне, ки бо пасандоздорон кор мекунанд);
4. Воситаҳои ахбори омма;
5. Мақомоти қонунгузор ва дигар мақомоти дахлдор.

Ҳамзамон, барои ҷалб кардан ва расидан ба аудиторияи мақсаднок, вобаста ба хусусиятҳои он воситаҳо ва каналҳои гуногуни иртиботии махсус муайян шудаанд. Аз ҷумла каналҳои иртиботие, ки тавассути онҳо маълумот паҳн мегардад, инҳоянд:

1) Телевизион, радио, нашрияҳо ва рӯзномаҳои фарогир, шабакаҳои иҷтимоӣ;

2) Маводҳои иттилоотӣ ва омӯзишӣ (резаахбор, плакатҳо, брошюра, буклет, флаерҳо, нишонҳо, саволҳои бештар пурсидашаванда, ҳисоботҳои даврӣ);

3) Сомонаи интернетии Хазина;

4) Маркази тамос ва телефони боварии Хазина (колл-сентр);

5) Ташкили семинарҳо, вохуриҳо, рӯйнамоиҳо ва ғайра;

Дар доираи Барнома вобаста ба ҳар як аудиторияи мақсаднок ва каналҳои иртиботӣ, маводҳои оммафаҳми иттилоотии мушаххас оид ба мазмуну муҳтавои асосии фаъолияти низоми суғуртаи пасандозҳо таҳия карда шуда, корҳои фаҳмондадиҳии дахлдор вобаста ба вазъи низоми бонкӣ (дар давраҳои муқаррарӣ ва ё бӯҳронӣ) тибқи нақшаи паҳнсозии маълумот пеш бурда мешаванд.

Дар самти мониторинг ва таҳлили самаранокии фаъолияти иттилоотонӣ ва огоҳонии ҷомеа оид ба нақши низоми суғуртаи пасандозҳо, гузаронидани назарсанчишҳои даврӣ тавассути пурсишномаҳои хаттӣ ва онлайн пурсишҳо, бо истифода аз почтаи электронӣ ва дигар шаклҳои муқаррарӣ пешбинӣ карда мешавад.

Бояд қайд кард, ки сабти видеонаворҳои рекламавӣ, таҳияи хабарҳо дар телевизион, радио ва нашрияҳо, чопи маводҳои иттилоотӣ, хизматрасонии сомонаи интернетӣ ва маркази тамос хароҷотҳои иловагиро талаб менамоянд. Аз ин лиҳоз, муайян кардан ва ба нақша гирифтани хароҷотҳо низ аз омилҳои муҳим барои амалигардонии пай дар пайи Барномаи мазкур ба ҳисоб рафта, он бояд ҳар сол дар харҷномаи Хазина ба инобат гирифта шавад.

Каналҳои иртиботӣ:

<p>1. Телевизион</p> <p>а. Шабакаи якум</p> <p>б. Чаҳоннамо</p> <p>в. Дигар шабакаҳои ТВ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сатри равон (дар ҳолати муфлисшавии ташкilotҳои қарзӣ) ➤ Видеонаворҳои рекламавӣ 	<p>2. Радио</p> <p>а. Ватан</p> <p>б. Имруз</p> <p>в. Дигар васоити радио</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Эълон (дар ҳолати муфлисшавии ташкilotҳои қарзӣ) ➤ Реклама
<p>3. Нашрияҳои чопӣ</p> <p>а. Ҷумҳурият</p> <p>б. Азия Плюс</p> <p>с. Маҷаллаҳои соҳавӣ</p> <p>д. Рекламная газета</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Эълон (дар ҳолати муфлисшавии ташкilotҳои қарзӣ) 	<p>4. Интернет (сомона, шабакаҳои иҷтимоӣ)</p> <p>а. Сомонаи Хазина</p> <p>б. Сомонаи БМТ</p> <p>с. Сомонаи бонкҳо /ТАҚҲ</p> <p>д. Фейсбук, Ютуб ва ғ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Маълумот дар бораи Хазина
<p>5. Телефон</p> <p>а. Маркази тамоси Хазина</p> <p>б. Пойгоҳи мизочон бо маълумоти тамос</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Машваратдиҳӣ ба шаҳрвандон ҳангоми муроҷиати онҳо ба маркази тамоси Хазина ➤ СМС-паёмакҳо аз номи Хазина ба рақами телефони пасандоздорон (дар ҳолати суғуртавӣ) 	<p>6. Ташкilotҳои қарзии узви Хазина</p> <p>а. Иртиботи шифоҳии маълумот ба мизочон</p> <p>б. Плакатҳо/ буклетҳо</p> <p>с. Ҷойгиркунии маълумот дар бораи низоми суғуртаи пасандозҳо</p> <p>д. Ҷойгиркунии видеонавори рекламавӣ дар толорҳои қабули мизочон</p>
<p>7. Нишонаҳо ва логотипи Хазина, роҳнамои иттилоотӣ, брошюра, плакат, буклет (саволҳои бештар пурсидашаванда)</p>	<p>8. Ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманд дар самти ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон, барпои вохӯриҳо ва семинарҳо</p>